

ל פ ו ר י ם

תרס"ו

על ידי שאיש ישראל מחזק את עצמו באמת למסירות נפש על הג' עבירות ע"ו ג"ע ושפ"ד וכל אבירייהו יכולים לדחות היצר הרע לגמרי.

אאז"ל אמר על הפסוק "בְּקוֹם עֲלִינוּ אִדְם שְׁדַרְשׁוּהוּ" על המן היינו שרצה לקלקל בחינת אדם מישראל הקרויין אדם כדאיחא ואתן לאן מרעימי אדם אחס אחס קרויין אדם וכו', האומות נקראים בהמות וחיות ורק ישראל קרויין אדם כי המה מחעלים מבחינת בהמה לבחינת אדם וזה על ידי הגליות כדכתיב "שה פוורה ישראל ולאחר כך מחעלים ישראל לבחינת אדם, עמלק גם כן נקרא אדם, אדם בליעל, וזה בא על ידי חטא אדם הראשון וזהו 'בְּקוֹם עֲלִינוּ אִדְם וְהִיָּצוּ דְכַחֲבִי עַת אֲשֶׁר שִׁלַּט הָאִדְם בְּאִדְם לְרַע לוֹ, וְכַחֲבִי בְּאִחוֹ מִזְמוֹר דְּבְקוֹם עֲלִינוּ אִדְם נִפְשִׁינוּ כְּפֹר נִמְלִטָה הִיָּינוּ כְּדְכַחֲבִי בְּאִזְרֵהֶם אֲבִינוּ קָחָה לִי עֲגֵלָה מְשׁוֹלֶשֶׁת וְעַו וְגו' וְאִיל וְגו' וְאֵת הַפֹּר לֹא בָחַר וּפְרָשָׁה זוּ הִיא רָמַז עַל הַגְּלוּיֹת כְּדַאֲיִחָא אֲבִרָהֶם בִּירַר לוֹ הַגְּלוּיֹת, עֲמֶלֶק הִיא מוֹכֵן לְהִיֹּת רֹאשׁ לְכָל הָאוֹמוֹת, קָחָה לִי עֲגֵלָה מְשׁוֹלֶשֶׁת ר"ת עֲמֶלֶק, וְאַחַר כֵּן נִדְחָה לְגַמְרִי כִּי כָל הָאוֹמוֹת תִּשְׁאָר לְהֵם קָצַת אֲחִיזָה לְעַמִּיד כְּדְכַחֲבִי וְגו' וְאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְגו' לֹא יָרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיחוּ, וְעֲמֶלֶק יִדְחָה לְגַמְרִי וְלֹא תִשְׁאָר לוֹ אֲפִילוֹ בְּחִינַת בְּהֵמָה וְזֶה הִיא הַחֲטָא שֶׁל שָׂאוֹל שֶׁהִשְׁאִיר הַבְּהֵמוֹת, הַעֲנָה נֶגֶד עֲמֶלֶק הִיא כְּדְכַחֲבִי בְּרִישָׁא דְקָרָא 'לוֹלִי ה' שְׁהִיה לָנוּ הִיָּינוּ שְׁחָהִיה כּוֹנֵת לְשֵׁם שְׁמַיִם וְכִשְׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל צוּה וְאִמְרוּ הִישׁ ה' בְּקַרְבְּנוּ כְּחִיב מִיד וְיִבֵּא עֲמֶלֶק.

אאז"ל היה אומר על מה שדרשו בגמרא מה דכתיב "ואחה על צמוחימו דדרוך" על מרדכי והמן דדרוך הוא לשון דרך שנחמדה אז לישראל דרך חדשה ציהדות, זקניני ז"ל אמר על מה שאיחא שבט"ו באלר מחקנין את הדרכים דהכוונה גם לדרכי יהדות, עמלק הכנים עצמו בדרכם של ישראל כדכתיב "אשר קרך בדרך, כי דרך הישראלי הוא שלא להסתכל על שום הסחרות ומניעות ולהחזוק כנגד כל ההסחרות כדכתיב "הסחרת פניך הייתי נבהל אליך ה' אקרא, ובעמלק כתיב" או נבהלו אלופי אדום שזה קאי על עמלק והוא לא הסתכל על זה והכנים עצמו למלחמה, וזו הדרך אינה שלו אלא דרכן של ישראל כי מסירות נפש שייך רק לישראל, עמלק התאמץ כנגד גדולים וכנגד קטנים כדכתיב "אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריו ולכן אחר כך כשנפתך הדבר מחקיים כל הפושט יד נוחים לו ויכולין אפילו הקטנים לחזור למעמדם וזהו דכתיב "אל כל היהודים וגו' הקרובים והרחוקים לקיים עליהם וגו', וזהו ענין מתנות לאביונים כדאיחא אביון שהוא מתאוה לכל דבר ובפורים משיג גם הוא רצון של אמת, עם משהו יהדות יכולין לדחות כל ההסחרות ובכל איש ישראל יש נקודה ויכולים על ידי נקודה זו לדחות הכל וזהו דכתיב "וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר אני רואה את מרדכי היהודי וגו', וכמו שהיה בהמן שנחגדל והיה מושל ואף על פי כן היתה לו אחר כך מפלה גמורה, כן הוא בכל אדם שאף על פי שהיצר הרע מושל ורוכב עליו אף על פי כן על ידי קצת יהדות יכולים לדחות היצר הרע לגמרי ויש לו מפלה,

קבלוה בימי אחשורוש, מילה ותפילין הם ברית המעור
 וברית הלשון, ואלו הם ב' העדים שיש לכל ישראל בכל
 יום, ושבת ויום טוב הם גם כן עדות וזהו דכתיב על פי
 שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר, וכתיב יד
 העדים תהיה זו בראשונה להמיתו ויד כל העם
 באחרונה שזו העדות קבלו עליהם ישראל תיקף
 בהתחלה וזה נמחדש בימי הפורים ועל זה כתיב
 ליהודים היתה אורה ושמחה וגו' ועל ידי שהיה
 במסירות נפש נעשה רשימה על היום גם כן, וכח
 עמלק ממחיר לכל אחד מישראל ועל זה כתיב לא תשא
 שמת שוא אל תשא ידך עם רשע להיות עד חמם, שיש
 עדות של הסט"א, עדות שקר, וזו העדות של היצר
 הרע שמציא ראיות שוא ועל שם זה נקרא עשו כדאיתא
 הא שוא שנראתי בעולמי, ולעיל מלא תשא שמת וגו'
 כתיב לכלב תשליכון אותו וקאי על עמלק שנקרא כלב,
 איתא שמילה שהיא ברית המעור היא בין הרגלים
 ותפילין שהם ברית הלשון הם על הראש והשל יד הוא
 באמצע וזה כולל כל האדם מראש ועד סוף, ואיתא
 בזוה"ק על הפסוק וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא
 עליך ויראו ממך דזה קאי על אות דתפילין ואות דשבת
 ויו"ט ואות ברית, זו היא העדות שנשארת לעולם,
 ופורים גם כן נקרא אות דכתיב והיה לה' לשם לאות
 עולם לא יכרת ואיתא אלו ימי פורים, ואיתא בשפת
 אמת על הפסוק ועטרת זהב גדולה דזה קאי על
 העדות שנשמע ישראל, העי"ן הגדולה שנשמע
 והדלי"ת הגדולה שנאחד.

איתא בגמרא מה ראתה אסתר שזימנה את המן וכו'
 אולי ירגיש המקום ויעשה לנו גם, אאזז"ל
 אמר הפירוש על פי הפסוק "בית אלקים נהלך ברגש"
 וכשירגשו בשמים קולות המקטרגים על שהתקרבה
 אסתר להמן יראה הקב"ה את האמת שמעשיה לשם
 שמים ויעשה גם לישראל, כמו שיש עזות דקליפה כך יש
 כנגדה עזות דקדושה וזהו מה שאיתא בן קיש שהקיש
 על שערי רחמים, וכתיב וילא בתוך העיר ויעק ועקה
 גדולה ומרה, ועקה זה תפילה ואף על פי שאיתא חניף

עלי מאן דמללי בנקתא שם היה אשר לא כדת ואיתא
 לענין תפילה מאן דאיהו בדוחקא לא אסתכל מדי,
 ובפורים יכול כל אדם להתקרב לחופפה זו, איתא
 במסורה ג' פעמים כתיב ונשמע, ונשמע קולו כבואו אל
 הקודש, נעשה ונשמע ונשמע פתגם המלך, מקודם
 אמרו ישראל נעשה ונשמע ואיתא שעל ידי שהיה בקולי
 קולות ובפרהסיא שלטה עין הרע בלוחות הראשונים
 היינו העין הרע של עמלק ויהושע הרגיש זאת דכתיב
 ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה, ובפורים תקנו
 ישראל זאת כדאיתא הדור קבלוה בימי אחשורוש וזהו
 ונשמע פתגם המלך, ועל ידי זה יכול להיות ונשמע קולו
 כבואו אל הקודש אף על פי שהוא בקולי קולות
 ובפרהסיא, ונשמע קולו וגו' היינו שנשמים יש גם כן
 מקדש ועזרה, אם יש עזות דקליפה הרי קל וחומר הוא
 שיש עזות דקדושה והיא גדולה יותר כדאיתא דמדה
 טובה מרובה ובימי מרדכי ואסתר היה בפרהסיא
 כדאיתא בגמרא אימתי ראו כל אפסי ארץ וכו' בימי
 מרדכי ואסתר.

ישבו עם אחד ובמדרש אותו שנאמר זו ה' אחד ישן לו
 מעמו אמר לו הקב"ה אני אין לפני שינה וכו',
 בכל פעם שנאה הארה משמים בא מקודם הסתר
 שצריך להתגבר עליו ועל זה כתיב תנו עוז לאלקים,
 איתא בשם האר"י ז"ל שכאשר היצר הרע מתאמץ
 ביותר כנגד איהו דבר זה ראיה שיש באותו דבר יותר
 אור וצריך להתגבר בזה ביותר, כתיב ויפל ה' אלקים
 חרדמה וגו' ויבן ה' אלקים את הללע, ובכל בנין הוא
 כך, איתא בזוה"ק דלע היינו ללע המשכן, ובבנין בית
 שני היה גם כן הסתר מקודם דכתיב כי לפי מלואת
 לבבל שנעים שנה אפקוד אחכס וגו', עזרא ודניאל
 כתבו נבואתם בלשון חרגום היינו לקיחת כל הקדושות
 שבכל המקומות, וזהו שאיתא בגמרא שלמה להם אסתר
 לחכמים כתבוני לדורות שלחו לה הלא כתבתי לך
 שלישים וכו' עד שמלאו לו מקרא כתוב בתורה וכו',
 שלישים הם שנים מקרא ואחד חרגום היינו להטות
 החרגום גם כן אל הקדושה, חרדמה בנימטריא חרגום.